

TEMA: Voda, vjetar

„Oni koji sanjaju o promjeni, čekaju povoljan vjetar. Oni koji imaju viziju, naprave jedra.“ W. W. Safar (Izvan okvira 3, Slunjski, E.)

Poticaj: Slikovnica „Val“ (Suzy Lee)

Za pokretanje moćne priče dovoljni su jedna djevojčica i jedan val. I niti jedna jedina riječ. Tiha interakcija između djevojčice i Vala malenom čitatelju ostavlja prostor da pronađe svoj vlastiti glas i samostalno ispriča priču.

Prijedlog aktivnosti osmislile:

Odgojiteljica: Anamarija Bajlo, mag.praesc.educ.

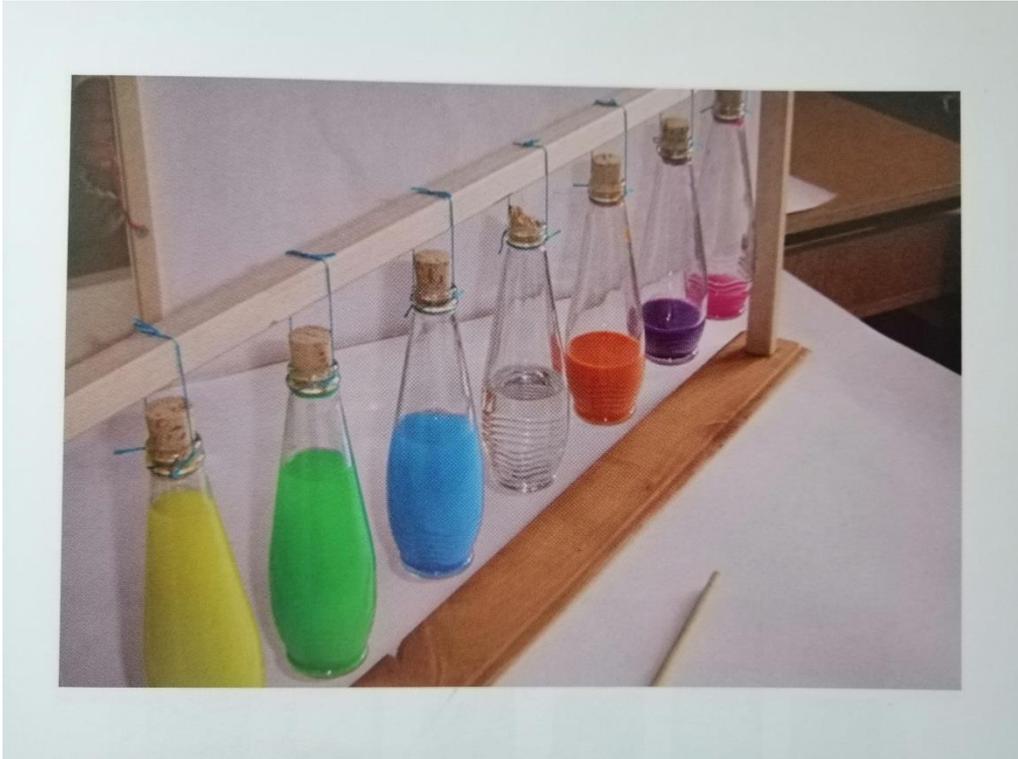
Odgojiteljica: Tamara Blaslov, mag.praesc.educ.

AKTIVNOSTI ZA DJECU OD 3 DO 5 GODINA

ISTRAŽIVAČKO-SPOZNAJNE AKTIVNOSTI:

1. „Vodeni ksilofon“

Prikupite više staklenih bočica jednakih veličina i u njih nalijte vodu, ali tako da u svaku slijedeću nalijete malo više nego u prethodnu. Tako će dijete, s obzirom na različite razine vode u bocama, moći postići različite tonove. Dodatno možete i tekućinu u svakoj bočici označiti različitom bojom, tako će različiti tonovi imati različite boje.

(Izvor: Slunjski, E.: Kad djeca istražuju)

2. Rezanje po valovitom pravcu

Djetetu ponudite papir s iscrtanim valovitim linijama i škarice. Pokušavajući rezati po valovitom pravcu, dijete će vježbati finu motoriku.

3. Eksperiment- Topivost materijala u vodi

Djetetu ćemo ponuditi različite materijale od kojih se neki otapaju u vodi, a neki ne (ulje, šećer, sol, kava, brašno, kakao, kamenčići, prašak za rublje, itd.), čašice s vodom i papir/plakat za bilježenje rezultata istraživanja.

4. „Čišćenje mora“

Onečišćenje mora veliki je problem današnjice. Djecu, kao i odrasle valja od rane dobi osvještivati o važnosti očuvanja okoliša. Pomoću ove zabavne znanstvene aktivnosti možemo djetetu na njemu blizak način prikazati

onečišćenje mora i voda, ali i posljedice koje ono ostavlja, unatoč pokušajima čišćenja.

Potreban materijal: velika posuda ili kanta, voda, plastične ili gumene igračke životinje(može i bez njih), školjke, plastični brodić, kakao prah, ulje, plastična vrećica, talog kave, spužva, higijenska vata, deterdžent za suđe, mala četka za ribanje, plastične boce s čepovima, filteri za kavu, pinceta.

Upute:

1. Veliku posudu/kantu napunite do pola s vodom.
2. Uzmite uzorak čiste vode, napunite jednu bocu, začepite i ostavite sa strane.
3. Dodajte igračke, školjke, kamenčiće i sl. u kantu s vodom.
4. Pomiješajte malo ulja s kakao prahom i polijte po sadržaju u kanti
5. Razgovarajte s djetetom o promjenama koje uočava. Što se dogodilo s vodom?
6. Zatim ubacite i talog kave...
7. Razrežite plastičnu vrećicu na manje trakice, ubacite u vodu i promiješajte. Što se događa? Ako imate plastične životinje, promatrajte što njima čine vrećice...
8. Uzmite uzorak zagađene vode u drugu plastičnu bocu i ostavite sa strane.
9. Izvadite komadiće vrećice iz kante, rukama ili pincetom.
10. Pokušajte spužvom i vatom pokupiti ulje iz vode.
11. Deterdžentom i četkicom izribajte masnoću i prljavštinu s plastičnih životinja, školjki...
12. Na treću plastičnu bocu postavite filter za kavu i pročistite zagađenu vodu. Kad ste to napravili, uklonite filter i začepite bocu.
13. Promatrajte sve tri boce... Pokušajte djetetu približiti rezultat istraživanja. Kakve posljedice onečišćenje ima na more? Može li se u potpunosti očistiti?

(Izvor: Pinterest)

5. Istraživanje svjetla i sjene

Postoje mnoge aktivnosti kojima možemo istraživati odnos svjetla i sjene, od onih najjednostavnijih, poput ocrtavanja sjene nekih predmeta, do onih složenih koje zahtijevaju angažman poput pravog projekta.

Potreban materijal: papirnati tuljci, prozirna folija, tamni marker, škare, baterijska svjetiljka.

6. Eksperiment sa soli („Vulkan“)

Potreban materijal: staklenka, 1 čaša vode sobne temperature, $\frac{1}{4}$ čaše biljnog ulja, sol(po mogućnosti krupna, ali može i sitna), prehrambena boja(može i bez)

Postupak:

1. Ulijte vodu u staklenku.
2. Ako koristite boju, dodajte ju sad.
3. Ulijte ulje. Nemojte miješati!
4. Pospite malo soli u staklenku.
5. Promatrajte što se događa.

(Izvor: Pinterest)

7. „Kišni oblak“

Potreban materijal: prozirna čaša, pjena za brijanje, prehrambena boja (može i tempera ili vodene boje)

U čašu natočimo vodu, po vrhu stavimo pjenu za brijanje, a nakon toga s bilo kojom bojom kapamo po pjeni. Promatramo kako se obojane kapljice „probijaju“ kroz sloj pjene za brijanje i bojaju vodu u čaši.

8. Morske pitalice

→ <https://online.fliphtml5.com/kzpyj/pcdi/?fbclid=IwAR06fylaUdLffWESc5YRuCkIXWWfHjApw2Y3TM2UPHvfJGS2RSS4qwUqwEs#p=1>

MORSKE PITALICE

Zaokruži slova ispred točnih odgovora.

1. Uz obalu koje države se nalazi Veliki koraljni greben?

- Austrije
- Australije
- Argentine

2. Kako se nazivaju koralji koji izgledaju poput stabala?

- razgranati koralji
- razgrnuti koralji
- raziigrani koralji

3. Što koralji pružaju kako bi uhvatili hranu?

- ruke
- jezik
- lovke

4. Kod koraljnih grebena žive mnoge vrste riba među kojima i otrovne ribe koje mogu naglo povećati svoj volumen. Kako se one zovu?

- natikače
- napuhače
- narikače

Labels: papigača, španjolski plesač

33

Logo: PiD HJ SRO

→ <https://online.fliphtml5.com/kzpyj/pcdi/?fbclid=IwAR06fylaUdLFfWEsC5YRuCkIXWWfHjApw2Y3TM2UPHvfJGS2RSS4qwUqwEs#p=1>

9. Proučavanje enciklopedija

Nazive i karakteristike riba djeca mogu saznati iz enciklopedija. RIBE koje viđaju u crtićima, slikovnicama, na kalendarima i slično prepoznati će u enciklopedijama i naučiti više detalja o svemu što ga zanima.

UMJETNIČKO PROMATRANJE I SLUŠANJE:

1. Verbalni i vizualni poticaj: Slikovnica „Val“ – dostupna u PDF-u izvan dokumenta

2. „Izmišljena priča“:

Bila jednom jedna prazna čaša (neka dijete crta praznu čašu). Čaša zamoli dijete: „Molim te, napuni me zemljom.“ (dijete crta zemlju u čaši) Čaša zahvali. Sad zemlja zamoli dijete: „Molim te, posadi u mene cvijet.“ (dijete crta stabljiku i cvijet) Zemlja zahvali. Cvijet zamoli: „Molim te, nacrtaj mi korijenje da me vjetar ne odnese.“ (dijete crta korijenje u zemlji) Cvijet zahvali. „Molim te“, kaže korijen, „uzmi posudu sa vodom i zalij me.“ (dijete crta kapljice koje zalijevaju biljku) „Oh“ – kaže biljka, „sad sam zadovoljna.“ (dijete crta osmijeh na biljci) Biljka zahvali djetetu i počne mirisati. (Izvor: Velika enciklopedija malih aktivnosti, Šk.)

3. Pjesma Maestral -> https://www.youtube.com/watch?v=5O_PM47TbCo

4. Slikopriča

SLIKOPRIČA

MORSKA LASTAVICA

JEDNA JE UVIJEK PLIVALA TIK ISPOD MORSKE
POVRŠINE. ZANIMALI SU JE I . I NA
PLAŽI. I NA OBALI. I I KLUPE NA RIVI. I LJUDI
KOJI SJEDU NA TIM . SVAKO MALO ISKAKALA JE IZ
 . GLEDALA OKO SEBE I ONDA BRZO ZARANJALA U MORE.
„DA SAM BAREM ...“, SANJARILA JE. POSTALA JE TAKO
VJEŠTA U SKAKANJU IZ DA SU JE PROZVALI MORSKA
 . MALO-POMALO PERAJE SU JOJ POČELE NALIKOVATI NA
PTIČJA . I ZAPOSILILA SE! ZA PODMORSKI PORTAL IZVJEŠTAVA
O DOGAĐAJIMA NA .

Željka Horvat-Vujević, ilustracije: PhotoBeka Šk. i Shutterstock

➔ <https://online.fliphtml5.com/kzpyj/pcdi/?fbclid=IwAR06fyIaUdLFfWEsC5YRuCkIXWWfHjApw2Y3TM2UPHvfJGS2RSS4qwUqwEs#p=1>

RAZNOVRSNO IZRAŽAVANJE I STVARANJE:

1. Izrada vlastite slikovnice

Slikovnicu možete izraditi prema vlastitom izboru. Za izradu slikovnice ne treba vam puno materijala. Mi ćemo vam izložiti dva primjera. Dragi roditelji uživajte u zajedničkoj izradi slikovnice s djecom i još jednom će te se uvjeriti da dječja mašta nema granice.

Ponudit ćemo vam 2 načina izrade slikovnice.

Potreban materijal: papiri u boji, škare, ljepilo, ukrasna vrpca, bužrač za papir, bojice.

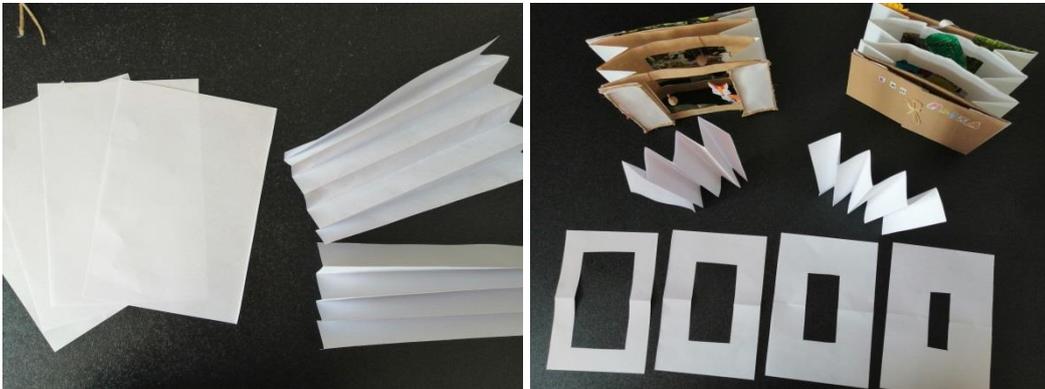
1.način: jednostavna slikovnica

Svaki papir izbušite pomoću bužrača za papir ili nekog drugog, oštrog predmeta. Povežite ih ukrasnom vrpcom da tvore slikovnicu. Prije ili nakon toga, nacrtajte, ispišite što god želite.

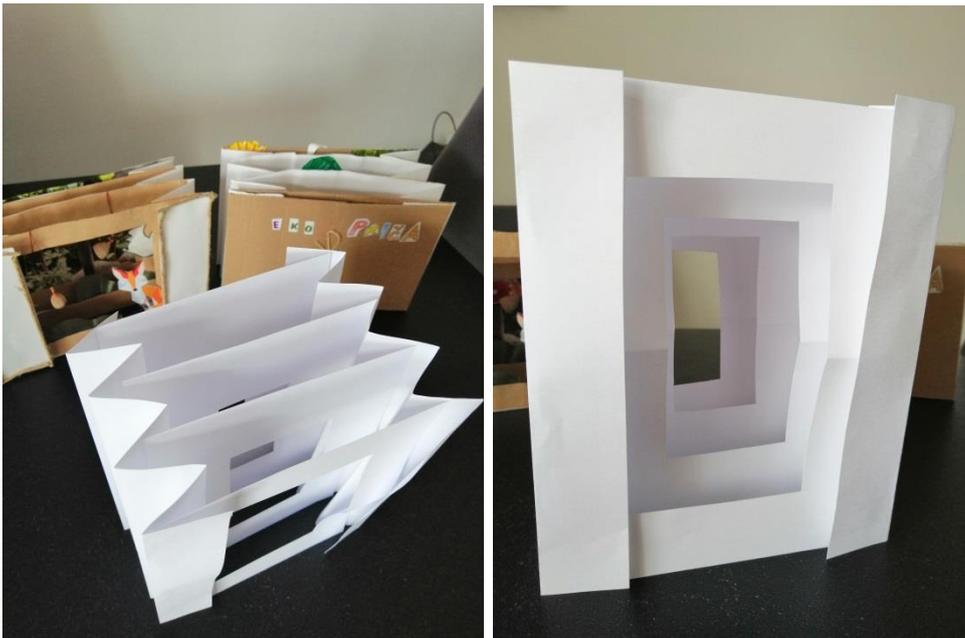

2.način: harmonika slikovnica

Postupak izrade: Uzmimo 4 papira formata A4. 2 papira ćemo saviti na način da dobijemo lepezu, a 2 ćemo presjeći točno na pola. Te polovice papira škarama ćemo izrezati od središta prema van na način da dobijemo prozorčice, od većeg prema manjemu (vidi sliku ispod).

Nakon rezanja, papire s prozorčicama postaviti ćemo unutar 2 papira od kojih smo napravili lepeze (vidi sliku). Sve ćemo učvrstiti običnim ljepljivom za papir.

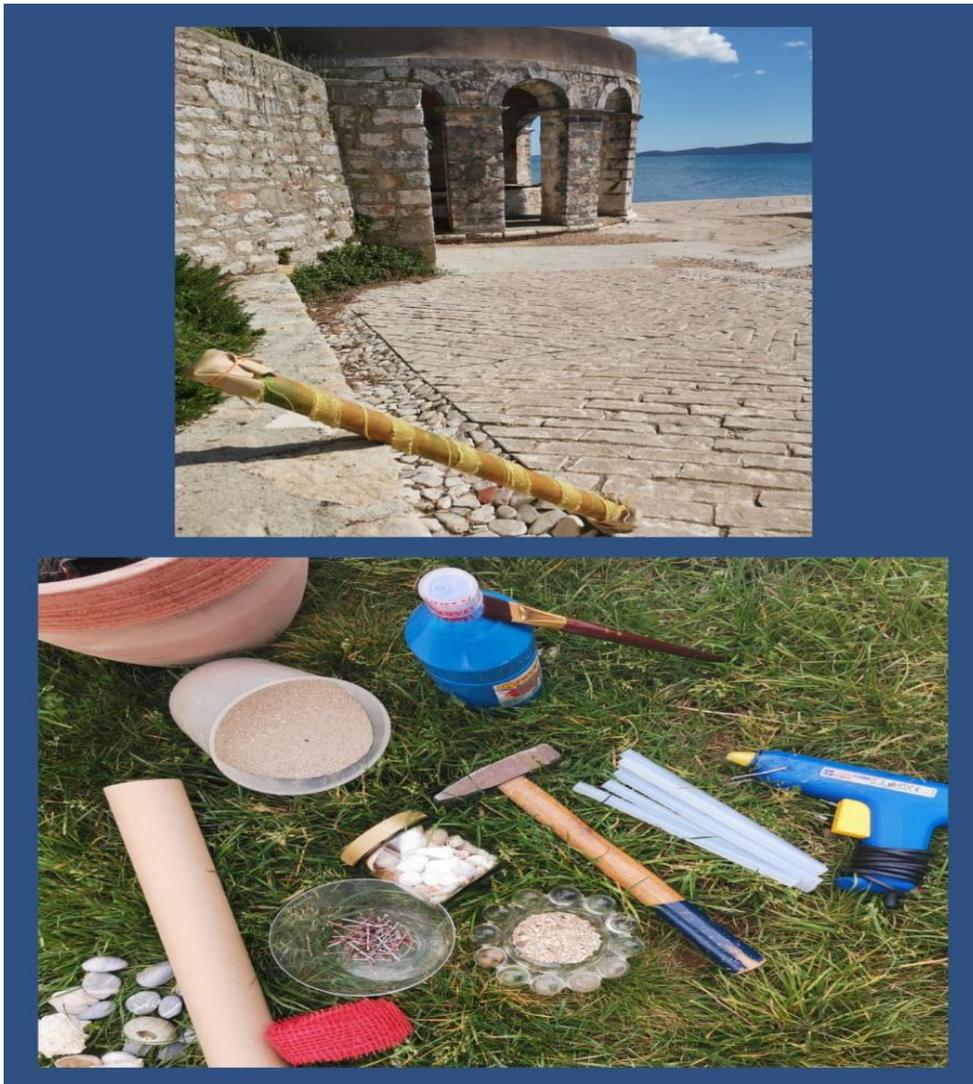
Sad smo dobili 3D perspektivu, te unutar izrađenog modela slikovnice možemo lijepiti ili crtati što želimo kako bi frontalni pogled na slikovnicu pričao priču koju smo odabrali.

2. Izrada kišnog štapa

Potreban materijal: kartonski tuljak (poželjno tvrđi), čekić, čavlići, tempere, kist, pijesak, mali kamenčići, male školjkice, ukrasne trake, vruće ljepilo.

1. Uzmete tuljak i pomoću čekića zabijete čavle spiralno po cijeloj roli.
2. Ukrasite, obojite svoj „Kišni štap“ po želji.
3. Zatvorite donji dio tuljka (štapa) i zatim u njega uspite pijesak, kamenčiće, školjkice i ostale pripremljene materijale.
4. Zatvorite drugi dio tuljka i vaš kišni štap je spreman, uživajte u igri.

<https://www.youtube.com/watch?v=WmsgRLYz7I>

3. Slikanje pomoću soli

Potreban materijal: kuhinjska sol, tekuće ljepilo, tvrda kartonska podloga, kist, vodene boje.

Na tvrdu kartonsku podlogu najprije ćemo iscrtati što želimo pomoću ljepila. Nakon toga, po sloju ljepila posut ćemo sol, obilno da natopi ljepilo na kartonu. Nakon posipanja, otresite višak soli s papira. Zatim umočimo kist u vodene boje i lagano tapkamo po sloju soli i ljepila. Primijetit ćemo kako sol omogućava boji da se širi.

4. „Pendulum painting“ (slikanje njihanjem)

Potreban materijal: kartonski tuljci, kartonske kutije, plastična ili papirnata čašica, tanki konop, boje(tempera), papir

Bojanje njihanjem inovativni je način likovnog izražavanja. Ovaj put, boju neće izravno nanositi dijete, već će to činiti njihaljka. Na dnu čašice probušite rupicu i u čašicu ulijte boju po želji. Čašicu zavezanu za napravljenu njihaljku ljuljajte u pravcu u kojem želite. Ispod njihaljke postavite papir i promatrajte umjetnost u nastajanju.

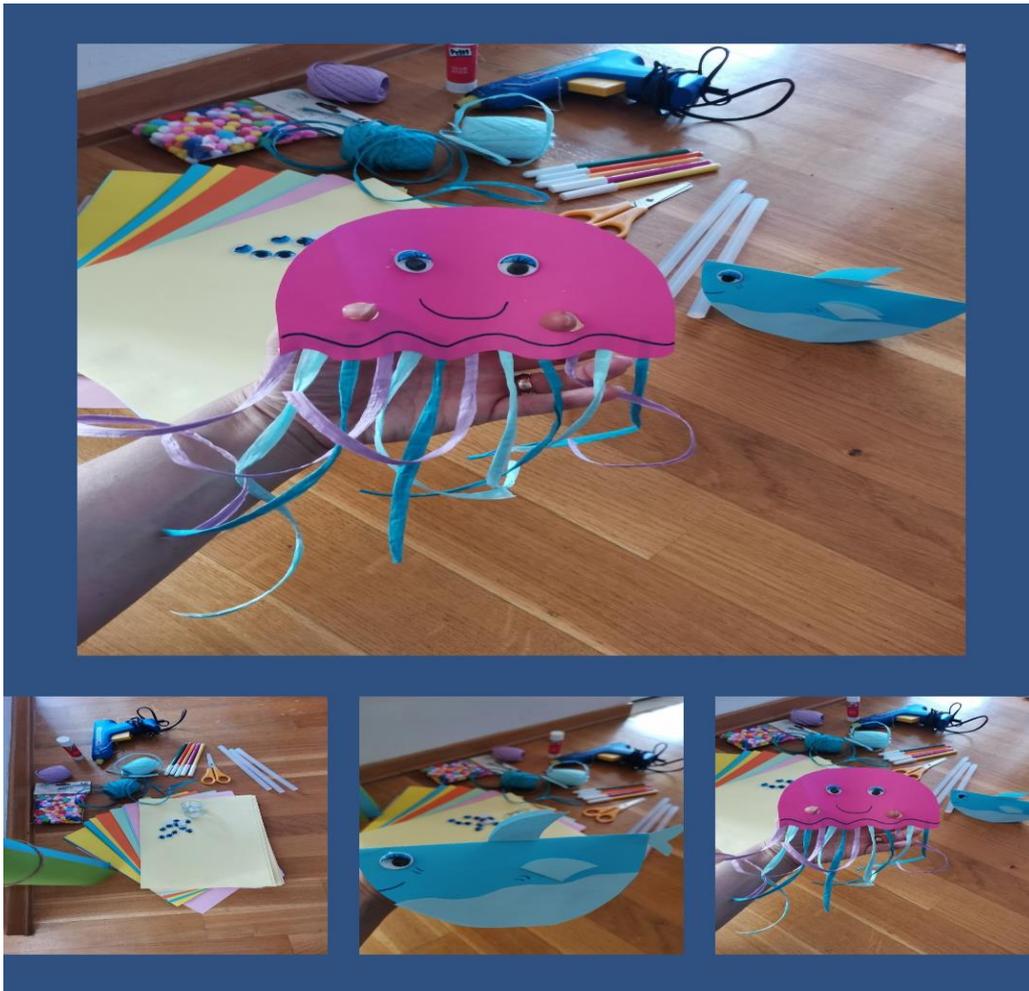

(Pinterest)

5. Izrada lutkica za prste (morske životinje)

Potreban materijal: papiri u boji, ljepilo, ukrasne trakice, flomasteri, razne perlice i ukrasi koje imate kod kuće.

Kroz dramsko scensku igru dijete izražava svoje osjećaje, razvija govorne i izražajne sposobnosti vještine, razvija maštu i stvaralaštvo. Ove lutkice mogu vam poslužiti za vlastito malo kazalište lutaka.

6. Oslikavanje platna

Potreban materijal: boje za tkaninu ili tempere, platno

Ponudite djetetu neko staro nekorišteno platno ili platu koju imate kod kuće i bilo koje boje, ukoliko nemate boje baš za tu namjenu. Dijete će uživati u igri slikara, a za pravo umjetničko djelo dovoljne su mu vlastite ručice.

7. „Brodogradilište“

Potreban materijal: kartonska ili plastična ambalaža, drvo, čavlići, ljepilo, platno i ostali materijali po želji i mogućnostima.

Djetetu ponudite materijal i predložite mu aktivnost gradnje vlastitog broda.

8. 3D umjetnost- „morsko dno u kutiji“

Potreban materijal: kartonska kutija ili kutija za cipele, tempera, škare, ljepilo, školjkice, kamenčići....

U kartonsku kutiju s unutarnje strane lijepite navedene materijale, a kutiju možete i obojiti. Cilj je rekonstruirati izgled morskog dna.

ŽIVOTNO-PRAKTIČNE I RADNE AKTIVNOSTI:

1. Voćna salata

Za izradu voćne salate potrebno nam je nekoliko vrsta voća, zdjela, žlica, daska za rezanje. Djetetu dozvolite da nožem bez oštrice izreže voće po želji, na dasci za rezanje. Nakon toga, izmiješajte voće u zdjeli, dodajte začine po želji i uživajte u zdravom desertu!

2. Prirodni sokovi

Prirodni sokovi zdrav su izvor vitamina, a uz malu pomoć roditelja, i dijete može samo napraviti svoj napitak. Služite se običnim mehaničkim cjevilom za voće ili citrusetom. Isto tako, ukoliko imate sokovnik, možete sok pripremiti i pomoću njega. Naravno, djetetu ćete predložiti da napravi samo sve što može.

3. Izrada sladoleda

U linku ispod nalazi se video-recept za sladoled koji u potpunosti mogu izraditi djeca. <https://www.youtube.com/watch?v=cliNcb4Yi-k>

4. Vezanje uzlova

Postoje mnoge vrste vezanja uzlova, a ovdje ćemo ih prikazati nekoliko, fotografijama i videosnimkama. Vezanje uzlova djeci je vrlo korisna aktivnost, a najčešće i jako zabavna.

(Izvor: Priručnik za voditelja brodice) (Marjan.hr)

<https://www.youtube.com/watch?v=5rw9gtbDzOY>

RAZNOVRSNE IGRE:

1. Kružić-križić

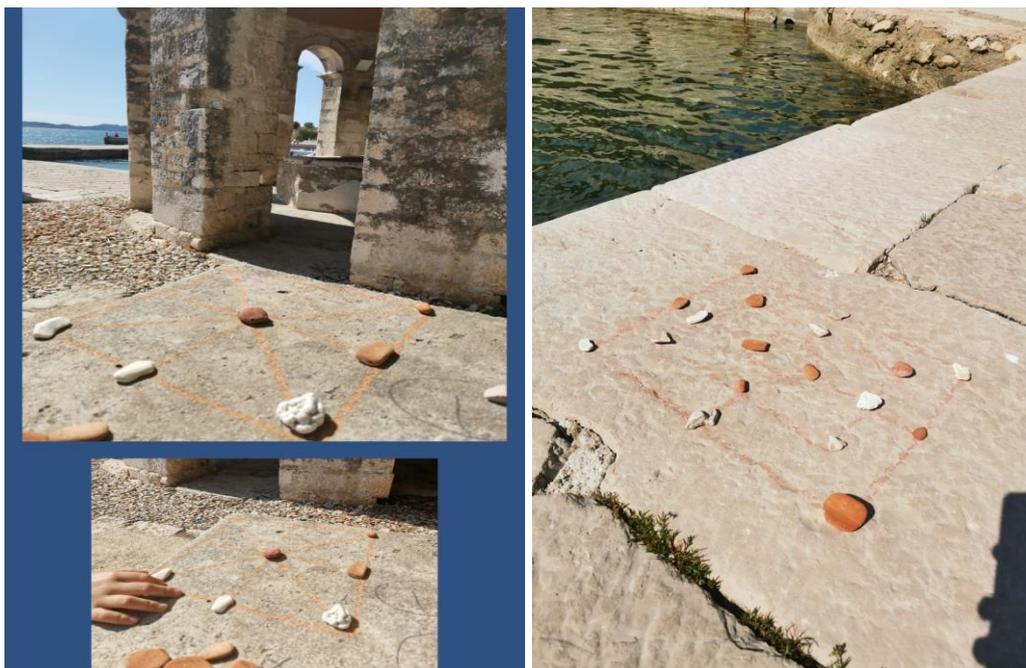
Igra kružić – križić se igra na praznom polju 3x3. Igrač o postavlja kružiće, a igrač x postavlja križiće. Igrači naizmjenice odabiru polja i unutar njih stavljaju svoj znak. Pobjeđuje igrač koji ostvari tri svoja znaka uzastopno u nekom redu ili

stupcu, glavnoj ili sporednoj dijagonali. Ako to ne uspije ni jednom od igrača, igra je neriješena.

2. Mlin

Pravila igre možete pronaći na linku <http://www.pjesmicezadjecu.com/drustvene-igre-pravila-igre/mlin.html>

SPECIFIČNE AKTIVNOSTI S KRETANJEM:

1. Igra tapkanja

Na pod postavite nekoliko papira u različitim bojama. Pokušajte na različite načine dodirivati boje i neka dijete ponavlja za vama. Vježba će mu omogućiti razvoj koncentracije, koordinacije oko-ruka, a pomoći će mu i u razvoju matematičkih vještina. <https://www.youtube.com/watch?v=fWbhG6I4uXI>

2. „Nemirni balon“

Djetetu ćemo ponuditi dvije veće posude ili kante s vodom i napuhani balon. Pred dijete ćemo staviti izazov premještanja balona iz jedne u drugu kantu nogama!

Literatura:

- Dire fare creare: Kreativna radionica
- Herrmann, Eve: 100 aktivnosti prema metodi Montessori
- Katarinčić, I., Velički, V.: Stihovi u pokretu- Malešnice i igre prstima kao poticaj za govor
- Milišić, N.: Sva riba jadranskog mora, 1.dio
- Scott, Paul: 200 istjerivača dosade
- Slunjski, E.: Kad djeca istražuju
- Slunjski, E.: Izvan okvira 3, 2018.
- Velika enciklopedija malih aktivnosti, ŠK.

Mrežni izvori:

- <https://www.youtube.com/>
- <https://www.pinterest.com/>
- <http://marjan.hr/2014/12/30/brodski-cvorovi/>
- <https://online.fliphtml5.com/kzpyj/pcdi/?fbclid=IwAR06fyIaUdLFfWEsC5YRuCkIXWWfHjApw2Y3TM2UPHvfJGS2RSS4qwUqwEs#p=1>